
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לתרבות הקלאסית: יוון - 28218

תאריך עדכון אחרון 25-08-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודים קלאסיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופסור דנה שלו

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: donna@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב בתיאום

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יסקור את נקודות השיא, המוטיבים והמוסדות התרבותיים של יוון העתיקה בעיקר, אך לא רק, דרך הטקסטים המכוננים (מהומרוס ועד אפלטון, ומעבר לכך), החל מהלשון ושיטות הכתב של היוונים העתיקים והפשעתן האוניברסלית, וכלה בדמותו של אלכסנדר מוקדון.

מטרות הקורס:

הצגת מבט פנורמי על תופעות מרכזיות בתרבות יוון העתיקה, המתקדם כרונולוגית וגישה דרך מקורות טקסטואליים בעיקר. מטרת יכלול:
-תופעות תרבות מול פריזמה ספרותית או הוסטואית גרידא
-ניתוח והערכה ביקורתיים של מוטיבים, מוסדות ותופעות תרבותיים מבעד למקורות היסטוריים, ספרותיים ומיתולוגיים
-בחינת השפעתה של תרבות יוון העתיקה על תרבויות וחברות פרה-מודרניות אחרות, ומשקעיה של תרבות יוון העתיקה על התרבות העכשווית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לתאר את הסוגות הספרותיות העיקריות של הטקסים של יוון העתיקה, להבין את מאפייני התוכן שלהם, ולמקם אותם בהקשרם התרבותי.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הצגת החומר בהרצאות המלוות במצגות ותמסירים -- תוך דיון דינמי עם התלמידות, על החומרים המוצגים והטקסטים שנידונים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1: מקום - זמן - לשון - כתב" - הקשרים, פרמטרים והגדרות של העם היווני, לשונו, מרחבו, כינויו העצמי ועל ידי זולתו, ומושג התרבות. כמו כן ידונו נושאי הכתב לעומת תרבות שבעל פה (אפלטון פיידרוס, מיתוס תאות ותמוז - הטקסט במודל, וגם יחולק בתמסיר בזמן השיעור. רוב הטקסטים לשיעורים זמינים במודל הקורס, בתרגום עברי, ערבי ואנגלי), האופי ההטרוגני של תרבות יוון, ועוד.
שיעור 2: הגיבור, כבודו, ואומנות האפוס. הומרוס, זיהויו וזיהויו האפוס כתוצר תרבותי; אופני קריאת תרבות דרך התיעוד הספרותי באפוס, תוך מקרי דוגמא: מיקומו של הדיבור וכוחו (שיר 1 באיליאדה); תיאור מילולי של אובייקט חזותי (שיר 18 באיליאדה); תחרות, ניהול משחקי הלוויה, וטקסי אשכבה בתרבות ההירואית (איליאדה שיר 23)

שיעור 3: שיעור 3: אבל וספורט, חיים ומוות באפוס. הומרוס איליאדה שיר 23, פינדרוס, אודה

אולימפית 11

שיעור 4: משפחה, יומיום, וביקורי שאול. הומרוס אודיסיאה שיר 6, אודיסיאה שיר 11. ההימנון ההומירי

לדמטר.

- שיעור 5: סדרי עולם וארגוני זמן: "עבודות וימים" מאת הסיודוס.
- שיעור 6: טקסטים עתיקים קמים לתחיה: תגליות חדשות מן המורשת העתיקה. אין טקסטים או תמסיר המלווים שיעור זה, אבל תהיה מצגת בזמן השיעור.
- שיעור 7: חכמה ומדעים - תחרותיות והמצאה. תמסירים (זמינים במודל) של מבחר קטעים מ"פרומתאוס הכבול", מאפלטון, "פרוטאגורס", דיוגנס לארטיוס, "חיי הפילוסופים", היפוקרטס, "שבועת הרופא", וויטרוביוס "על הארכיטקטורה, אאוקלידס, "יסודות, ספר א".
- שיעור 8: מפולחן לטרגדיה דרמטית, ומנקמת דם לדין צדק. אייסכילוס, מבחר מן הטרגיות שלו (התמסיר זמין במודל ויחולק גם בשיעור).
- שיעור 9: מיתוס, היסטוריה ופרוזה קדומה: הרודוטוס. (בשיעור נעבור על קטעים נבחרים שיובאו בתמסיר. במודל זמין הספר הראשון של ה"היסטוריות" בשלמותו).
- שיעור 10: משפט וריטוריקה: נאומי הגנה מאת ליסיאס ואפלטון (שני הנאומים זמינים במודל).
- שיעור 11: סימפוזיון: תופעת תרבות, ה"משתה" האפלטוני, וסוגה ספרותית (תרגומים לערבית ואנגלית במודל. הגרסאות בעברית בספריה (פינקלברג 2001 F46 H4 385 B, וליבס L5 H4 B363 כרך 2).
- שיעור 12: קומדיה, הסטירה של אריסטופאנס צרעות על משתה ומשפט. אריסטופנס, "צרעות" (קטעים לדיון בשיעור ניתנים בתמסיר הנלווה, במודל. הקומדיה בספרייה (2001 V5 H4 3878 PA)
- שיעור 13: חתימת התקופה הקלאסיות - מות סוקרטס, אלכסנדר מוקדון. אפלטון, פיידון. (קטעים רלוונטיים בתמסיר במודל, ותרגום ערבי ואנגלי של היצירה כולה במודל. העברית בספריה, ליבס B363 (במודל) אלכסנדר חיי, פלוטארכוס. (ב כרך H4 L5

חומר חובה לקריאה:

ראו ברשימת נושאים את הטקסטים לקריאה, ואת נגישותם במודל ובספריה בתרגומים לערבית, ערבית ואנגלית

חומר לקריאה נוספת:

במודל, בתמסירים ולפי המלצות המורה.

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 85 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 5 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות

10 %

מידע נוסף / הערות:

אין